

Informacinė knygelė neįgaliems kaliniams

**Šioje knygelėje pateikiama
informacija apie gyvenimą kalėjime,
bei apie tai, kur kreiptis pagalbos.**

Copyright information

© Offender Health and Prison Reform Trust 2009

This publication can be shared copied distributed and transmitted but not sold. It can not be altered in any way without the permission of the copyright owners.

First published in 2004 by the Prison Reform Trust kindly supported by Lloyd's Charities Trust
This edition published in 2009 by the Prison Reform Trust kindly supported by the Hadley Trust and Offender Health.

Many thanks to the following for their help with this booklet:

- Mencap, Her Majesty's Inspectorate of Prisons, Cloisters, Race Equality Action Group and all the disability liaison officers and other prison staff who commented on the draft
- staff and prisoners at HMP Birmingham, HMP Downview, HMP Feltham and HMP Leyhill for their help with focus groups
- Offender Health and PRT staff for content, photos and design

Kokia informacija yra pateikta šioje knygelėje? ³

Puslapis

Kaip gauti jums reikalingą pagalbą kalėjime	4
Į ką kreiptis pagalbos	5
Ką daryti jei... <ul style="list-style-type: none"> • esate nusiminęs ar nerimaujate, arba jei kas nors su jumis blogai elgiasi • jums sunku suprasti informaciją • jums sunku ką nors daryti kalėjime • jums kas nors nepatinka • sergate ar jums reikia vaistų	6 7 8 9 9
Kiti dalykai, dėl kurių jums gali prireikti pagalbos	10
Gyvenimas, išėjus iš kalėjimo	12

Kur galima gauti šią knygelę

- Jei neturite šios knygelės, paprašykite savo asmeninio prižiūrėtojo (personal officer) arba pareigūno ryšiams su neįgaliaisiais (disability liaison officer).

- Taip pat galite paprašyti šios informacijos, įrašytos į CD.
- Rašykite Prison Reform Trust, FREEPOST ND6125, London EC1B 1PN.

Apie ką yra ši knygelė?

- Nemažai kalinių serga autizmu, astma ar depresija.
- Ši knygelė yra skirta neįgaliems kaliniams.
- Joje pateikiama svarbi informacija apie gyvenimą kalėjime ir apie tai, kokios galima tikėtis pagalbos.
- Taip pat yra išleista ir kita knyga, kuri vadinasi "Information Book for Prisoners with a Disability" (tik anglų kalba). Jei pageidaujate, ją taip pat galite gauti. Joje plačiau apžvelgiami šioje knygelėje minimi dalykai.

Kaip gauti jums reikalingą pagalbą kalėjime

- Yra patartina kiek galint skubiau pranešti kalėjimo darbuotojams apie savo negalią arba apie tai, kad jums reikalinga pagalba atliekant tam tikrus dalykus.
- Kalėjimo darbuotojai **privalo** padaryti viską, kas įmanoma, kad jums padėtų. To iš jų reikalauja įstatymai.
- Kalėjimo personalas nepaviešins jūsų jiems suteiktos informacijos.

Kokią pagalbą privalo suteikti kalėjimo personalas?

Kalėjimo darbuotojai privalo suteikti jums visą reikalingą pagalbą ir sudaryti jums galimybes dalyvauti kalėjimo gyvenime.

Kalėjimo darbuotojai privalo jums padėti

- suprasti informaciją arba tai, ką jums sako kiti žmonės;
- dirbti ar dalyvauti švietime (švietimas – tai naujų dalykų mokymasis);
- palaikyti ryšius su šeima ir draugais;
- išlikti sveikiems.

Į ką kreiptis pagalbos kalėjime

Pagrindiniai asmenys, į kuriuos galite kreiptis pagalbos yra:

1

Kalėjimo pareigūnai arba jūsų asmeninis prižiūrėtojas (personal officer)

Kalėjimo pareigūnams galima užduoti bet kokius jums rūpimus klausimus, o taip pat ir prašyti jų pagalbos.

2

Pareigūnas ryšiams su neįgaliaisiais (kartais yra naudojamas šių pareigų trumpinys DLO)

- Tai yra kalėjimo darbuotojas. Jo darbas – teikti pagalbą neįgaliesiems kaliniams.

- Su šiuo pareigūnu susitikimo galima prašyti bet kada. Jei reikia, galite paprašyti darbuotojų, kad padėtų su juo susitikti.
- Su pareigūnu ryšiams su neįgaliaisiais galite aptarti pagalbą, kuri jums reikalinga dėl jūsų negalios, o taip pat ir pasikalbėti apie sunkiai jums įveikiamus dalykus.

3

Gydytojai arba medicinos seserys (sveikatos priežiūros tarnybos darbuotojai)

- Su jais galite aptarti visas savo sveikatos problemas. Taip pat galite pasikalbėti, jei esate susijaudinęs ar nuliūdęs.

- ✓ **Kalėjimo personalo pagalbos prašykite bet kada, kai tik jos jums prireikia.**
- ✓ **Pasakykite kalėjimo personalui, jei jums sunku atlikti tam tikrus dalykus. Jie turi suteikti jums reikalingą pagalbą.**

Ką daryti jei...

1

esate nusiminęs ar nerimaujate, arba jei kas nors su jumis blogai elgiasi

Yra **labai svarbu** kam nors apie tai papasakoti.

Galite pasikalbėti su

- bet koku kalėjimo darbuotoju;
- gydytoju ar medicinos seserimi;
- klausytoju ar bičiuliu. Tai yra kaliniai, kurie jums padės, jei esate nusiminęs ar dėl ko nors nerimaujate. Kartais jie dėvi specialius marškinius;

- pareigūnu ryšiams su neįgaliaisiais;
- kapelionu (tai yra vieno iš tikėjimų atstovas, tačiau norint su juo pasikalbėti nebūtina būti religingam)
- **Samariečiai (Samaritans)**, kurie dirba už kalėjimo ribų . Jie bet kada padės nusiminusiems ar nerimaujantiems kaliniams. Jų telefonas: **08457 90 90 90**.

2

jums sunku suprasti informaciją arba tai, ką jums sako kiti žmonės

Kalėjimo personalas turi

- jums padėti suprasti informaciją;
- pateikti informaciją jums suprantama forma.

Galite bet kurio kalėjimo darbuotojo paprašyti

- paprasčiau pateikti informaciją;
- pateikti informaciją kitokia forma, pvz.: paprastais žodžiais, su paveikslėliais arba įrašytą į CD;
- perskaityti jums informaciją. Arba jums paaiškinti formas (blankus) ir laiškus;
- bibliotekos darbuotojai taip pat gali jums padėti gauti informaciją jums suprantama forma.

Ką daryti, jei...

3

jums sunku ką nors daryti kalėjime dėl jūsų sveikatos sutrikimo ar negalios

Galite pasikalbėti su

- kalėjimo darbuotoju;
- pareigūnu ryšiams su neįgaliaisiais;
- kai kuriuose kalėjimuose neįgaliems kaliniams padeda kiti to kalėjimo kaliniai. Jie kartais dėvi specialius marškinėlius.

Kalėjimo personalas privalo padaryti viską, kas įmanoma, kad palengvintų jums gyvenimą.

4

jums kas nors nepatinka arba manote, kad kalėjimas pasielgė neteisingai

- Paklauskite kalėjimo personalo, ką daryti, jei esate dėl ko nors nepatenkintas kalėjime. Galbūt jums galėtų padėti kitas kalinys.
- Gali būti, kad jums reikės užpildyti formą, nurodant, dėl ko esate nepatenkintas. Galite prašyti, kad jums padėtų ją užpildyti.
- Jei norite pateikti itin asmenišką informaciją, galite užpildyti specialią formą, kuri vadinasi **konfidencialaus priėjimo forma (confidential access form)**.
- Už kalėjimo ribų veikia **Nepriklausoma stebėjimo valdyba (Independent Monitoring Board (IMB))**. Susidūrę su problemomis kalėjime, galite prašyti susitikimo su jos atstovu.

- Jei valdyba problemos neišsprendė, galite parašyti Kalėjimų ir probacijos tarnybos ombudsmenui (**Prisons and Probation Ombudsman**) šiuo adresu:
Prisons and Probation Ombudsman
Ashley House
2 Monck Street
London SW1P 2BQ

Jei esate nepatenkintas jums suteiktomis sveikatos priežiūros paslaugomis

- Pirmiausiai pasikalbėkite su sveikatos priežiūros tarnybos darbuotoju ir galbūt problemą pavyks išspręsti šiuo būdu.
- Jei sveikatos priežiūros personalas problemos neišsprendė, galite prašyti už kalėjimo ribų veikiančios grupės – Nepriklausomos skundų advokatinės tarnybos (**ICAS**) pagalbos.
- ICAS telefoną galima gauti iš personalo, bibliotekoje arba paskambinus į NHS Direct telefonu **0845 4647**

5

sergate ar jums reikia vaistų

Jei susirgote arba turite problemų su akimis ar dantimis

- Paprašykite, kad jus apžiūrėtų gydytojas, medicinos sesuo, stomatologas ar optikas.
- Jei kalėjime negali būti suteikta jums reikalinga pagalba, darbuotojai nuspręs, kokių geriausia imtis veiksmų.
- **Jei jums reikia vartoti vaistus**
  - pasakykite kalėjimo personalui, kad jums reikia vaistų;
  - jums reikalingus vaistus išduos kalėjimo gydytojas;
  - jums gali būti leista laikyti vaistus kameroje. Apie tai sužinosite iš kalėjimo darbuotojų.

Kiti dalykai, dėl kurių jums gali prireikti pagalbos

Daugiau informacijos apie šiuos dalykus rasite ilgesniame knygos variante.

Nagrinėjimai

(Pažeidus kalėjimo taisykles, jūsų elgesys gali būti svarstomas nagrinėjimo posėdyje. Šiame posėdyje jūsų prašys papasakoti apie tai, kas atsitiko.)

- Viršininkas arba kalėjimo darbuotojai privalo jums padėti suprasti posėdžio eigą.
- Jei nesuprantate, jums gali būti leista su savimi atsivesti asmenį, kuris jums paaiškins.
- Pasakykite viršininkui, jei taisyklę pažeidėte dėl to, kad jos nesupratote.
- Jums gali padėti advokatas.

Kamera

Jūsų kamera arba kameros kaimynas

- Pasakykite kalėjimo darbuotojams, jei jums iškilo problemų dėl kameros ar kameros kaimyno.

Maistas

- Pasakykite gydytojui ar medicinos seseriai, jei negalite valgyti tam tikrų maisto produktų.
- Gydytojui ar medicinos seseriai leidus, kalėjimas jums ruoš specialų maistą.
- Paprašykite kalėjimo personalo pagalbos, jei ji jums reikalinga išsirenkant maistą.

Formos (blankai)

- Kalėjimo darbuotojai turi jums padėti užpildyti formas.
- Jums gali padėti ir kiti kaliniai.

Pinigai ir pašalpos

- Pasakykite kalėjimo personalui, jei jums reikalinga piniginė parama ar pagalba dėl pašalpų. Jie jums paaiškins, kas gali padėti.
- Jūs privalote pranešti jūsų pašalpas mokančiai įstaigai, kad esate kalėjime.

Taisyklės

- Kalėjimo personalas privalo jums pateikti informaciją apie taisykles. Paprašykite, kad jie paaiškintų jums taisykles, kurių nesuprantate.

Kratos

(kai kalėjimo darbuotojai jus apieško)

- Pasakykite kalėjimo personalui, jei jums sunku būti apieškomam dėl jūsų negalios ar sveikatos sutrikimo.
- Kalėjimo personalas ras tinkamiausią būdą kratai atlikti.

Bausmės planas

- Jūsų asmeninis prižiūrėtojas arba kalinių prižiūrėtojas turi jums suteikti visą reikalingą pagalbą.

Draugų ar šeimos vizitai

- Kalėjimo personalas turi jums suteikti visą reikalingą pagalbą, organizuojant vizitus ar palaikant ryšius su žmonėmis.

Darbas ar švietimas

- Pasakykite kalėjimo personalui ar pareigūnui ryšiams su neįgaliaisiais, jei jums sunku dirbti ar mokytis.
- Darbuotojai turi daryti viską, kas įmanoma, kad padėtų jums dirbti ar dalyvauti švietime (švietimas – naujų dalykų mokymasis).

Gyvenimas, išėjus iš kalėjimo

- Kalėjimo darbuotojai gali jums padėti pasiruošti gyvenimui po kalėjimo.

Dalykai, kuriuos reikia sutvarkyti prieš išeinant iš kalėjimo

Pašalpos

- Dėl pašalpų galima kreiptis per darbo biržą (Jobcentre Plus).
- Paprašykite, kad jums padėtų įsiliejimo į visuomenę grupė.

Gydytojas

- Paprašykite sveikatos priežiūros darbuotojų, kad padėtų jums gauti priėmimą pas laisvėje dirbantį gydytoją.

Bendro pobūdžio pagalba, išėjus iš kalėjimo

- Jums gali reikėti susisiekti su savo gyvenamojo rajono socialiniais darbuotojais. Tą gali padaryti jūsų šeima ar draugai.
- Galite paprašyti įsiliejimo į visuomenę grupės arba sveikatos priežiūros grupės pagalbos. Darbuotojai jus informuos apie tai, kas dar galėtų jums padėti, išėjus iš kalėjimo.

Apgyvendinimas (jei neturite kur gyventi)

- Paprašykite, kad jums padėtų įsiliejimo į visuomenę grupė.
- Arba gali būti, kad jūsų kalėjimas jums rekomenduos konkrečius žmones, su kuriais galėsite aptarti gyvenamosios vietos laisvėje klausimą.

Lygtinio paleidimo licencija

(Jei jūsų bausmė yra ilgesnė nei vieneri metai, išeidami iš kalėjimo turėsite laikytis tam tikrų taisyklių. Šios taisyklės yra vadinamos **lygtinio paleidimo licencija**).

- Dirbantis **kalinių prižiūrėtoju** asmuo (**offender manager**) pasirūpins, kad jūs suprastumėte taisykles ir jų laikytumėtės. Jis gali padėti ir kitais klausimais.

Darbas, apmokymai ar švietimas

- Paprašykite, kad švietimo grupės ar įsiliejimo į visuomenę grupės darbuotojai, jums išėjus iš kalėjimo, padėtų jums susirasti darbą ar apmokymus.

Easy words by Mencap.

Prison Reform Trust 15 Northburgh Street London EC1V OJR

Telephone: 020 7251 5070

Email: prt@prisonreformtrust.org.uk www.prisonreformtrust.org.uk

Registered Charity No: 1035525 Company Limited by Guarantee:
2906362